

Bruselj, 25. junij 2018  
(OR. en)

7663/18  
ADD 1 DCL 1

WTO 55  
SERVICES 11  
FDI 11  
COASI 73

**PREKLIC TAJNOSTI**

---

Dokument: 7663/18 ADD 1 RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Datum: 8. maj 2018

Nov status: Javno

---

Zadeva: Pogajalske smernice za prostotrgovinski sporazum z Avstralijo

---

Delegacije prejmejo priloženo različico navedenega dokumenta, katerega tajnost je bila preklicana.

Besedilo tega dokumenta je identično besedilu prejšnje različice.

---



Svet  
Evropske unije

Bruselj, 8. maj 2018  
(OR. en)

7663/18  
ADD 1

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

WTO 55  
SERVICES 11  
FDI 11  
COASI 73

**DOPIS**

---

Pošiljatelj: predsedstvo

Prejemnik: Svet

---

Zadeva: Pogajalske smernice za prostotrgovinski sporazum z Avstralijo

---

V prilogi vam pošiljamo pogajalske smernice za prostotrgovinski sporazum z Avstralijo, ki so bile pripravljene na podlagi razprave v Coreperju 8. maja 2018 in ki naj bi jih Svet za zunanje zadeve (trgovina) sprejel na seji 22. maja 2018.

**POGAJALSKE SMERNICE ZA PROSTOTRGOVINSKI SPORAZUM Z AVSTRALIJO**

**A. NARAVA IN PODROČJE UPORABE SPORAZUMA**

Sporazum bi moral vsebovati izključno določbe o trgovini in neposrednih tujih naložbah ter povezanih področjih, ki bi se uporabljale med pogodbenicama.

Sporazum bi moral biti ambiciozen, celovit in popolnoma skladen s pravili in obveznostmi v okviru Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: STO). Pogajanja bi morala potekati in se zaključiti ob upoštevanju zavez v okviru STO. Sporazum bi moral imeti visoko zastavljene cilje in preseči obstoječe zaveze v okviru STO.

Sporazum bi moral zagotoviti progresivno in vzajemno liberalizacijo blagovne menjave, storitev ter neposrednih tujih naložb. Vključeval bo podrobna pravila za druga področja, povezana s trgovino, kot so navedena v nadaljevanju, da bi spodbujal, poenostavil ali urejal trgovino in neposredne tuje naložbe. Vse zaveze, predložene v okviru tega sporazuma, so predložene z namenom neposrednega in takojšnjega učinka na trgovino in znotraj področja uporabe skupnih pravil EU, kjer je to ustrezno. Pogajanja o vseh elementih bodo potekala hkrati in v okviru t. i. paketnega pristopa, s katerim bo zagotovljena uravnoteženost med odpravo carinskih dajatev, odpravo nepotrebnih regulativnih ovir v trgovini in izboljšanjem pravil, s čimer bodo doseženi rezultati na vsakem od teh področij, pa tudi učinkovito odprtje trgov obeh pogodbenic.

Sporazum bi moral vključevati le obveznosti na področjih, ki spadajo v pristojnosti vseh zadevnih organov in subjektov obeh pogodbenic tega sporazuma.

Sporazum bi moral zagotoviti, da vse ravni oblasti, vključno z organi na podcentralni ravni in drugimi zadevnimi organi, dejansko izpolnjujejo določbe sporazuma.

## RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Iz sporazuma bo izhajalo, da je trajnostni razvoj splošni cilj pogodbenic in da je njihov namen zagotoviti in spodbujati spoštovanje mednarodnih okoljskih sporazumov in standardov ter sporazumov in standardov s področja dela. Sporazum bi prav tako moral prispevati k spodbujanju trajnostnega razvoja in širših vrednot EU, med drugim z vključitvijo s trgovino povezanih določb o delu, okolju, vključno z družbeno odgovornostjo podjetij, odgovornim upravljanjem zemljiške posesti, ribištva in gozdov, odgovornim vlaganjem v kmetijstvo in preglednostjo. Za obravnavo takšnih ukrepov bi bilo treba v okviru celotnega sporazuma upoštevati trajnostni razvoj, vključno v obliki posebnega poglavja o trgovini in trajnostnem razvoju, ki bi obravnavalo socialna in okoljska vprašanja.

Posledice trgovinskih in naložbenih določb sporazuma na področju gospodarstva, okolja in družbe (tudi na področju enakopravnosti žensk) bi bilo treba preučiti na podlagi neodvisne ocene učinka na trajnostni razvoj, ki bi jo bilo treba izvesti vzporedno s pogajanjem. Komisija bi morala zagotoviti, da se ocena učinka na trajnostni razvoj izvaja v okviru rednega dialoga z vsemi ustreznimi zainteresiranimi stranmi iz civilne družbe. Oceno učinka na trajnostni razvoj bi bilo treba zaključiti pred parafiranjem sporazuma, njene ugotovitve pa bi bilo treba upoštevati v pogajalskem procesu. Z njo bi: (a) pojasnili možne učinke sporazuma na trajnostni razvoj in podnebje ter morebiten vpliv v drugih državah, zlasti v najmanj razvitih državah ter po potrebi v čezmorskih državah in ozemljih ter najbolj oddaljenih regijah; in (b) predlagali ukrepe za zagotavljanje čim večjih koristi sporazuma ter za preprečevanje ali zmanjševanje morebitnih negativnih vplivov.

## B. PREDLAGANA VSEBINA SPORAZUMA

### Preambula, splošna načela

Preambula bi morala poudariti, da partnerstvo z Avstralijo temelji na skupnih načelih in vrednotah, kakor se odražajo v Okvirnem sporazumu EU-Avstralija. Sporazum bi moral biti del splošnih političnih odnosov in institucionalnega okvira, kakor je določen v Okvirnem sporazumu <sup>1</sup>.

---

<sup>1</sup> <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:52016JC0051>

## RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Za namene liberalizacije dvostranske trgovine in neposrednih tujih naložb bi se moral sporazum med drugim sklicevati tudi na:

- načela in cilje zunanjega delovanja EU;
- zavezo pogodbenic za trajnostni razvoj in prispevek mednarodne trgovine k trajnostnemu razvoju v okviru njenih gospodarskih, socialnih in okoljskih razsežnosti, vključno z razvojem gospodarstva, zmanjševanjem revščine, polno in produktivno zaposlenostjo ter dostojnim delom za vse, varstvom in ohranjanjem okolja in naravnih virov;
- zavezo pogodbenic, da bosta v celoti spoštovali svoje pravice in obveznosti, ki izhajajo iz članstva STO;
- zavezo pogodbenic za okrepitev blaginje potrošnikov prek politik, ki zagotavljajo visoko raven varstva potrošnikov in ekonomsko blaginjo;
- zavezo pogodbenic za preprečitev in odpravo netarifnih ovir za trgovino in neposredne tuje naložbe;
- pravico do urejanja gospodarske dejavnosti v javnem interesu v skladu z mednarodnimi obveznostmi, in sicer za doseganje legitimnih ciljev javnih politik, kot so varovanje in spodbujanje javnega zdravja, socialnih storitev, javnega izobraževanja, varnosti, okolja, javne morale, socialne zaščite ali varstva potrošnikov, zasebnosti in varstva podatkov ter spodbujanje in zaščita kulturne raznolikosti;
- cilj, da bi moral sporazum ustvariti nov okvir za gospodarske odnose med pogodbenicama ter predvsem za razvoj trgovine in neposrednih tujih naložb;
- skupni cilj pogodbenic, da upoštevata specifične izzive, s katerimi se soočajo mala in srednja podjetja pri prispevanju k razvoju trgovine in neposrednih tujih naložb;

- zavezo pogodbenic h komunikaciji z vsemi ustreznimi zainteresiranimi stranmi iz civilne družbe, vključno z zasebnim sektorjem, sindikati in drugimi nevladnimi organizacijami.

## **Cilji**

Sporazum bi moral potrditi skupni cilj progresivne in vzajemne liberalizacije na splošno vse blagovne menjave in trgovine s storitvami ter neposrednih tujih naložb ob popolnem upoštevanju pravil STO, zlasti člena XXIV Splošnega sporazuma o tarifah in trgovini (GATT) in člena V Splošnega sporazuma o trgovini s storitvami (GATS).

Sporazum bi moral zagotoviti visoko raven dostopa na trg za javna naročila in s trgovino povezane pravice intelektualne lastnine, vključno z geografskimi označbami, ter okrepiti dialog in sodelovanje pri tehničnih in regulativnih okvirih.

Iz sporazuma bi morale izhajati, da je trajnostni razvoj splošni cilj pogodbenic, pri čemer bi moral sporazum prav tako zagotoviti in spodbujati spoštovanje mednarodnih okoljskih in socialnih sporazumov in standardov z namenom spodbujanja trgovine. Trajnostni razvoj, tj. gospodarski razvoj v skladu z okoljskimi in družbenimi vprašanji, bi bilo treba upoštevati v okviru celotnega sporazuma. Sporazum bi moral zagotoviti, da pogodbenici ne bi smeli spodbujati trgovine ali neposrednih tujih naložb z zmanjševanjem zahtev na področju nacionalne okoljske in delovne zakonodaje ali zakonodaje o zdravju in varnosti pri delu ter zadevnih standardov ali z omilitvijo temeljnih delovnih standardov ali zakonov, namenjenih zaščiti in spodbujanju kulturne raznolikosti.

**Blagovna menjava**

Dajatve na uvoz in izvoz ter netarifni ukrepi

Cilj sporazuma je zagotoviti najvišjo možno stopnjo liberalizacije trgovine. Sporazum bi moral na splošno zajeti vso blagovno menjavo med pogodbenicama. Tarife za večino postavk bi bilo treba odpraviti ob začetku veljavnosti sporazuma. Cilj sporazuma bi morala biti odprava uvoznih dajatev, ki bi imela enakovreden učinek na obeh straneh, in sicer praviloma najkasneje v sedmih letih. Izjem bi moralo biti čim manj, najobčutljivejše izdelke pa bi bilo treba zajeti s specifičnimi določbami, ki bi jih bilo treba doseči v pogajanjih na najpodrobnejši ravni. V to kategorijo spadajo na primer nekateri kmetijski proizvodi, v zvezi s katerimi bi bilo treba preučiti delno liberalizacijo, kot so tarifne kvote, daljša prehodna obdobja ali druge ureditve, ob tem pa med drugim upoštevati specifične pomisleke za najbolj oddaljene regije Unije in rezultate drugih trgovinskih sporazumov.

Pogajanja o zmanjšanju tarif bi morala potekati na podlagi dajatev, ki jih EU uporablja *erga omnes* na datum začetka pogajanj, in dajatev, ki jih Avstralija uporablja *erga omnes* na datum začetka pogajanj.

Vse carinske dajatve ali davke na izvoz ali kakršne koli druge ukrepe z enakovrednim učinkom bi bilo treba prepovedati, novih pa se ne bi smelo uvesti.

Sporazum bi moral prepovedovati kakršne koli prepovedi ali omejitve trgovine med pogodbenicama, vključno s količinskimi omejitvami ali zahtevami za izdajo dovoljenj, ki jih ne opravičujejo posebne izjeme, opredeljene v nadaljevanju, ter bi moral vsebovati okrepljena pravila v zvezi z izdajanjem uvoznih in izvoznih dovoljenj, popravljenim blagom, pretovarjanjem, predelanim blagom in označevanjem porekla.

Pravila o poreklu

Pravila o poreklu in določbe o upravnem sodelovanju bi morali olajševati trgovino, biti poenostavljeni in upoštevati standardna preferencialna pravila o poreklu EU ter interese EU.

Ukrepi za preprečevanje goljufij

Klavzula o okrepljenem upravnem sodelovanju v okviru sporazuma bi morala določati postopke in ustrezne ukrepe, ki jih pogodbenici lahko sprejmeta, kadar se ugotovijo pomanjkanje upravnega sodelovanja v carinskih zadevah, nepravilnosti ali goljufije.

Ravnanje v primeru upravnih napak

Vključiti bi bilo treba tudi določbe, da se skupaj preuči možnost sprejetja ustreznih ukrepov v primeru napak, ki jih storijo pristojni organ pri uporabi preferencialnih pravil o poreklu.

Carine in olajševanje trgovine

Sporazum bi moral vključevati določbe o olajševanju trgovine med pogodbenicama, hkrati pa zagotavljati učinkovite kontrole. V ta namen bi moral sporazum vključevati zaveze o pravilih, zahtevah, formalnostih in postopkih pogodbenic, ki so povezani z uvozom, izvozom in tranzitom, ki so ambiciozne in presegajo sporazum STO o olajševanju trgovine.

Sporazum bi moral spodbujati učinkovito izvajanje in uporabo mednarodnih pravil in standardov na področju carinskih postopkov in drugih postopkov, povezanih s trgovino, vključno z določbami STO, Sporazumom STO o olajševanju trgovine, instrumenti Svetovne carinske organizacije in revidirano Kjotsko konvencijo.

## RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Sporazum bi moral vključevati določbe za spodbujanje izmenjave dobrih praks in izkušenj, ki se nanašajo na posamezna področja skupnih interesov. Ta področja lahko zajemajo vprašanja, kot so posodobitev in poenostavitev pravil in postopkov, standardizirana dokumentacija, tarifna uvrstitev blaga, preglednost, vzajemno priznavanje ter medagencijsko sodelovanje.

Sporazum bi moral spodbujati usklajevanje pri olajševanju trgovine ter pri tem ustrezno upoštevati Sporazum STO o olajševanju trgovine in po potrebi druge zadevne mednarodne standarde in instrumente.

Sporazum bi moral spodbujati uspešno in učinkovito izvrševanje pravic intelektualne lastnine s strani carinskih organov za vso blago pod carinskim nadzorom.

Sporazum bi moral v določbah o olajševanju trgovine upoštevati izzive, s katerimi se soočajo mala in srednja podjetja, hkrati pa zagotoviti enake konkurenčne pogoje za vse gospodarske subjekte.

Cilj sporazuma bi morala biti priprava Protokola o vzajemni upravni pomoči v carinskih zadevah, s katerim bi bila zajeta pomoč pri carinskih preiskavah za preprečevanje goljufij (vključno s pomočjo na zahtevo, pomočjo na lastno pobudo in zaupnostjo).

### Netarifne ovire

Sporazum obravnava regulativna vprašanja v zvezi s trgovino in netarifne ovire. Prednost bi morala biti namenjena določbam in postopkom, ki bi morali biti vključeni, da se zagotovi odprava neupravičenih netarifnih ovir za trgovino. Sporazum bi prav tako moral predvidevati ustrezne postopke za preprečevanje novih netarifnih ovir in drugih nepotrebnih ovir za trgovino, do katerih bi lahko prišlo v prihodnosti, tudi prek preglednosti veljavnih zakonov in drugih predpisov. Obravnavane bi morale biti tudi zahteve v zvezi z lokalizacijo.

Netarifne ovire v zvezi s posameznimi izdelki bi se morale reševati na podlagi zahteve in ponudbe, istočasno z izmenjavami glede tarifnih koncesij. Glede na pomen spodbujanja ciljev sporazuma in izboljšanja dostopa na trg v večjem obsegu, kakor je omogočen v skladu s horizontalnimi pravili, bi moral sporazum vključevati zaveze glede netarifnih ovir za posamezne sektorje, med drugim za sektor izdelkov, ki prispevajo k boju proti podnebnim spremembam in varovanju okolja, ter za druga področja vzajemnega interesa.

## RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Sporazum bi moral vključevati določbe o državnih trgovinskih podjetjih, pri čemer bi bilo treba oceniti morebitno izkrivljanje konkurence ter ovire za trgovino, ki bi jih to lahko povzročilo.

### Tehnični predpisi, standardi ter postopki ugotavljanja skladnosti

Poleg potrditve določb Sporazuma STO o tehničnih ovirah v trgovini bi morali pogodbenici vzpostaviti tudi ambicioznejše določbe, ki take določbe nadgrajujejo in dopolnjujejo, da se poenostavi medsebojni dostop na trg.

Sporazum bi moral vsebovati mnoga splošna načela (na primer sorazmernost, odsotnost neupravičenih omejitev, preglednost, nediskriminacijo) ter določbe, ki nadgrajujejo pravila STO in jih dopolnjujejo. Med drugim bi cilji morali vključevati povečanje preglednosti, spodbujanje dobre regulativne prakse, sprejetje zadevnih mednarodnih standardov, prizadevanja za združevanje in usklajevanje tehničnih predpisov na podlagi mednarodnih standardov, poenostavljanje zahtev v zvezi s preskušanjem in potrjevanjem, na primer z uporabo pristopa za ugotavljanje skladnosti, ki temelji na oceni tveganja (vključno z uporabo samopotrjevanja v sektorjih, kjer je to možno in primerno), in določb, katerih cilj je združljivost zahtev za preskušanje v mnogih prednostnih sektorjih ter spodbujanje uporabe akreditacij.

Sporazum bi moral vključevati določbe, katerih cilj je izboljšanje razširjanja informacij za uvoznike in izvoznike.

Pogajanja bi morala obravnavati razmerje med sporazumom in obstoječim sporazumom o vzajemnem priznavanju z namenom, da se izboljša njegovo izvajanje in zagotovi učinkovitejše sodelovanje.

## RESTREINT UE/EU RESTRICTED

### Sanitarni in fitosanitarni ukrepi

Pogodbenici bi morali nadgraditi in preseči Sporazum STO o sanitarnih in fitosanitarnih ukrepih s ciljem poenostavitve medsebojnega dostopa na trg, ob varovanju življenja ljudi, živali ali rastlin ter njihovega zdravja. Poglavje o sanitarnih in fitosanitarnih ukrepih bi moralo ob upoštevanju zadevnih mednarodnih določb Mednarodne konvencije o varstvu rastlin, Svetovne organizacije za zdravje živali in Codexa Alimentariususa zajemati vprašanja, kot so preglednost in nediskriminacija, preprečevanje neupravičenih zamud, harmonizacija, priznavanje enakovrednosti in alternativnih ukrepov, priznavanje stanja zdravja živali in škodljivih organizmov v pogodbenicah, regionalizacija, nadzor, postopki inšpekcijskega pregleda in odobritve, revizije, potrjevanje, pregledi ob uvozu, nujni ukrepi, odobritev obratov brez predhodnega inšpekcijskega pregleda, prizadevanja za uporabo postopkov za izdajo dovoljenj za izvoz, ki veljajo po vsej Evropi (enotni subjekt), regulativno sodelovanje, izboljšano sodelovanje na področju protimikrobne odpornosti ter vzpostavitev mehanizma za hitro obravnavo posebnih pomislekov v zvezi s trgovino, povezanih s sanitarnimi in fitosanitarnimi ukrepi.

Proizvodi, izvoženi iz pogodbenice, izpolnjujejo veljavne sanitarne in fitosanitarne standarde pogodbenice uvoznice.

O vsakršnih neupravičenih sanitarnih in fitosanitarnih trgovinskih omejitvah za kmetijske proizvode EU bi bilo treba razpravljati ob pogajanjih o prostotrgovinskem sporazumu.

Pri pogajanjih bi bilo treba upoštevati določbe pogajalskih smernic, ki jih je Svet sprejel 20. februarja 1995 (dokument Sveta št. 4976/95).

Sporazum na noben način ne posega v uporabo previdnostnega načela v EU, kot je določeno v Pogodbi o delovanju Evropske unije.

### Dobrobit živali

Sporazum spodbuja stalno sodelovanje in izmenjavo informacij o dobrobiti živali, da bi pogodbenici med drugim lahko razpravljali o morebitnih zavezah v zvezi z enakovrednostjo na področju dobrobiti živali.

Standardi EU na področju dobrobiti živali bi morali biti podlaga za pogajanja.

### Zaščitni ukrepi

Sporazum bi moral vključevati klavzulo o zaščitnih ukrepih, ki bi določala, da lahko katera koli od pogodbenic sprejme ustrezne ukrepe v skladu s Sporazumom STO o izvajanju člena XIX GATT iz leta 1994 ali Sporazumom STO o zaščitnih ukrepih in členom 5 Sporazuma o kmetijstvu. V sporazumu bi bilo treba tudi predvideti dodatna posvetovanja in določiti, da bi morali imeti taki zaščitni ukrepi čim manjši učinek izkrivljanja na dvostransko trgovino.

Sporazum bi načeloma moral vsebovati dvostransko klavzulo o zaščitnih ukrepih, s katero lahko katera koli od pogodbenic deloma ali v celoti odpravi preferenciala, kadar se uvoz izdelka iz druge pogodbenice poveča do tako visoke ravni ali v takih okoliščinah, da povzroča resno škodo domači industriji ali grozi, da jo bo povzročil, da bi se tako čim bolj povečale zaveze k liberalizaciji in zagotovila kakršna koli potrebna zaščita ob upoštevanju posebnosti občutljivih sektorjev.

### Protidampinški in izravnalni ukrepi

Sporazum bi moral vključevati klavzulo o protidampinških in izravnalnih ukrepih, ki bi določala, da lahko katera koli od pogodbenic sprejme ustrezne ukrepe proti doppingu in/ali subvencijam, proti katerim se lahko uvedejo izravnalni ukrepi v skladu s Sporazumom STO o izvajanju člena VI GATT iz leta 1994 ali Sporazumom o subvencijah in izravnalnih ukrepih. Sporazum bi moral prav tako vključevati zaveze, ki gredo na tem področju dlje od pravil STO ter so v skladu s pravili EU in predhodnimi sporazumi, vključno s preglednostjo, preskusom javnega interesa in pravilom nižje dajatve.

Iz sporazuma bi morale izhajati, da plačila v zeleno škatlo ne pomenijo izkrivljanja trgovine, zato zanje načeloma ne bi smeli biti uporabljati protidampinški ali protisubvencijski ukrepi.

**Trgovina s storitvami, neposredne tuje naložbe in digitalna trgovina**

V skladu s členom V GATS bi moral sporazum vključevati pretežno pokrivanje sektorjev ter zajemati vse oblike ponudbe. Sporazum iz področja uporabe ne bi smel vnaprej izključiti ničesar, razen avdiovizualnih storitev. Iz navedenih pogajanj so izključene storitve, ki se opravljajo v okviru izvajanja javnih pooblastil, kot je opredeljeno v členu I-3 sporazuma GATS. Cilj pogajanj bi morale biti progresivna in vzajemna liberalizacija trgovine s storitvami in neposredne tuje naložbe glede ustanavljanja, in sicer z odpravo omejitev za dostop na trg in nacionalne obravnave, ki presega zaveze in ponudbe pogodbenic v okviru STO, predložene v okviru pogajanj za sporazum o trgovini s storitvami. Sporazum bi moral vključevati pravila v zvezi z zahtevami glede učinkovitosti, ki so povezane z neposrednimi tujimi naložbami.

Poleg tega bi moral sporazum vsebovati regulativna pravila. S tem namenom bi morala pogajanja zajeti vprašanja, kot so:

- regulativne določbe o preglednosti;
- okvir za vzajemno priznavanje kvalifikacij, dovoljenj ali potrdil, izdanih v zvezi z zagotavljanjem storitev, vključno s poklicnimi kvalifikacijami;
- horizontalne določbe o notranjih predpisih, kot so tisti, ki zagotavljajo nepristranskost in dolžno ravnanje v zvezi z zahtevami in postopki za izdajo dovoljenj in kvalifikacije; ter
- regulativne določbe za posebne sektorje, vključno zlasti s telekomunikacijskimi storitvami, finančnimi storitvami, dostavnimi storitvami ter storitvami mednarodnega pomorskega prevoza.

V okviru povečevanja digitalizacije trgovine bi morali rezultati pogajanj vključevati pravila, ki zajemajo digitalno trgovino in čezmejni pretok podatkov, varstvo potrošnikov v spletnem okolju, elektronske storitve zaupanja in avtentikacijske storitve, odprt dostop do interneta, nezaželena sporočila za neposredno trženje in izboljšanje pogojev za mednarodno gostovanje ter obravnavajo neupravičene zahteve za lokalizacijo podatkov, pri čemer se o pravilih EU o varstvu osebnih podatkov in zakonodaji EU na splošno ne pogaja in se vanje ne posega.

Sporazum ne bi smel preprečevati uveljavljanja izjem glede opravljanja storitev, upravičenih na podlagi ustreznih pravil STO (člena XIV in XIVa sporazuma GATS).

Sporazum lahko vključuje postopkovne zaveze za začasni vstop in bivanje fizičnih oseb za poslovne namene v skladu z zavezami pogodbenic v okviru načina 4. Vendar pa določbe tega sporazuma pogodbenicama ne bi smele preprečevati uporabe njunih nacionalnih zakonodaj, predpisov in zahtev v zvezi z vstopom in bivanjem, pod pogojem, da jih ne uporabljata tako, da bi izničili ali omejili koristi, ki izhajajo iz tega sporazuma. Zakonodaja, predpisi in zahteve v EU glede delovnih pogojev in pravic delavcev bi se morali uporabljati še naprej.

Sporazum bi moral ponovno potrditi, da EU, njenim državam članicam ter njihovim nacionalnim, regionalnim in lokalnim organom ne preprečuje urejanja gospodarske dejavnosti v javnem interesu, da se dosežejo legitimni cilji javne politike, kot so varstvo in spodbujanje javnega zdravja, storitve socialnega varstva, javno šolstvo, varnost, varstvo okolja, javna morala, socialno varstvo ali varstvo potrošnikov, zasebnost in varstvo podatkov ter spodbujanje in varstvo kulturne raznolikosti. Visoka kakovost javnih služb EU bi morala biti ohranjena v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije (PDEU) in zlasti Protokolom št.26 o storitvah splošnega pomena ter ob upoštevanju pridržkov EU na tem področju, vključno z GATS.

**Pretok kapitala in plačila**

Namen sporazuma bi morala biti odprava omejitev za tekoča plačila in pretok kapitala v zvezi s transakcijami, ki so bile liberalizirane v okviru tega sporazuma, sporazum pa bi moral vključevati klavzulo o mirovanju. Vključevati bi moral določbe o zaščitnih ukrepih in izvetju (npr. o ekonomski in monetarni uniji EU ter plačilni bilanci), ki bi morale biti v skladu z določbami PDEU o prostem pretoku kapitala.

**Pravice intelektualne lastnine**

Sporazum dopolnjuje in nadgrajuje ter presega veljavna pravila Sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine, katerega cilj je zagotoviti višjo, ustrezno in učinkovito raven zaščite in uveljavljanja vseh oblik pravic intelektualne lastnine.

Poglavje o pravicah intelektualne lastnine bi moralo vključevati teme, kot so avtorske pravice in povezane pravice, blagovne znamke, oblikovanje, patenti, žlahtniteljske pravice, nerazkrite informacije vključno s poslovnimi skrivnostmi, geografske označbe in okrepljeno izvrševanje. Sporazum bi si moral prizadevati za večjo učinkovitost izvrševanja pravic intelektualne lastnine, tudi v digitalnem okolju in na meji (vključno v zvezi z izvozom).

S sporazumom bi morali biti vzpostavljeni ustrezni mehanizmi sodelovanja med pogodbenicama, da se zagotovi podpora izvajanju poglavja o pravicah intelektualne lastnine ter redni dialog o intelektualni lastnini za spodbujanje izmenjave informacij v zvezi z zadevnim zakonodajnim napredkom, izmenjava izkušenj o izvrševanju in posvetovanje v zvezi s tretjimi državami.

### Geografske označbe

Sporazum bi moral zagotoviti neposredno zaščito in učinkovito priznavanje prek Sporazuma o seznamu geografskih označb (vin, žganih pijač, kmetijskih proizvodov in živil) z visoko ravno zaščite na podlagi člena 23 Sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine, vključno s pravico do poziva k odstopu zadeve, okrepljenim izvrševanjem (vključno z upravnim izvrševanjem ali izvrševanjem po uradni dolžnosti), soobstojem z „bona fide“ predhodnimi blagovnimi znamkami, zaščito proti naknadni generičnosti ter določbami o dodajanju novih geografskih označb. Obravnavati bi bilo treba vprašanja v zvezi s posameznimi predhodnimi pravicami, na primer povezanimi z žlahtniteljskimi pravicami, blagovnimi znamkami ter splošno ali drugo legitimno predhodno uporabo, da se zadovoljivo razrešijo obstoječi spori. Poleg tega bodo pogajanja vključevala ureditve v zvezi z zaščito geografskih označb na trgih tretjih držav.

Vse geografske označbe na seznamu iz sporazuma bi bilo treba učinkovito zaščititi od datuma začetka veljavnosti sporazuma.

Pogajanja bi morala obravnavati razmerje med zadevnim sporazumom in že obstoječim Sporazumom EU-Avstralija o vinu.

### Javna naročila

Cilj sporazuma je celovit in izboljššan vzajemni dostop na trge javnih naročil, ki presegajo ponudbe Avstralije ob njenem pristopu k Sporazumu STO o javnih naročilih. S tem bi morala biti v sporazumu na celovit način zajeta javna naročila na vseh ravneh državne uprave (tudi na nacionalni in podcentralni ravni), vključno s sektorjem javnih služb, podjetji v državni lasti in podjetji s posebnimi ali izključnimi pravicami, ter javna naročila blaga, storitev in gradenj. Pri tem pogodbenici priznavata posebnosti in občutljivosti njunih zadevnih okolij javnih naročil. Preučiti bi bilo treba možnost, da sporazum zajame zaveze za javno-zasebna partnerstva / koncesije v skladu z zadevno zakonodajo na tem področju. Nacionalna obravnava ne bi smela biti manj ugodna od tiste, ki je podeljena lokalnim dobaviteljem ali ponudnikom storitev.

## **RESTREINT UE/EU RESTRICTED**

Postopkovne zaveze bi morale temeljiti na pravilih, postopkih in zahtevah, ki so bili vzpostavljeni v okviru Sporazuma STO o javnih naročilih. Zaveze bi morale zlasti zagotoviti ustrezne postopke, na primer vključitev učinkovitega mehanizma pregleda, preglednost zajetih javnih naročil, uporabo elektronskih sredstev, preprečitev zahtev glede lokalne vsebine ali lokalne proizvodnje in vključitev nediskriminatornih pravil za okoljske in socialne vidike v postopke za oddajo javnega naročila. Treba bi bilo preučiti uporabo specifičnega jezika o preglednosti, da se zagotovi jasnost v zvezi z veljavnimi pravili o javnih naročilih in razpoložljivimi priložnostmi za javna naročila ter s tem podjetjem da na voljo preprosto dostopne informacije.

### **Trgovina in konkurenca**

Sporazum bi moral vključevati določbe o konkurenci, ki se nanašajo na pravila konkurence in njihovo izvrševanje, ter protimonopolna pravila in pravila o združitvah, ki bi veljala za vsa podjetja. Vključevati bi moral splošna načela izvrševanja, vključno s preglednostjo, nediskriminacijo, poštenim postopkom in dolžnim pravnim postopanjem.

Sporazum bi moral vključevati trdne in zavezujoče določbe o subvencijah v skladu s standardi in načeli EU v zvezi z državno pomočjo. Poleg tega bi moral vključevati tudi zavezujoče določbe o podjetjih v državni lasti, pravnih monopolih in podjetjih, katerim so dodeljene posebne pravice ali privilegiji, da se zagotovi, da ne izkrivljajo konkurence ali ustvarjajo ovir za trgovino in neposredne tuje naložbe.

### **Mala in srednja podjetja**

Sporazum bi moral vključevati posebno poglavje o malih in srednjih podjetjih. Sporazum bi moral malim in srednjim podjetjem pomagati, da bi lahko v celoti izkoristila trgovinske priložnosti, ki jih ponuja sporazum, med drugim z večjo stopnjo ozaveščenosti malih in srednjih podjetij in okrepljenim dostopom do informacij o njihovih trgovinskih in naložbenih priložnostih ter njihovim dostopom do koristnih informacij o pravilih, predpisih in postopkih, povezanih s poslovanjem, vključno z javnimi naročili.

**Trgovina in trajnostni razvoj**

Sporazum vključuje določbe v zvezi z delovnimi in okoljskimi vidiki trgovine in trajnostnega razvoja, ki so relevantni v okviru trgovine in neposrednih tujih naložb. Spodbujati bi moral izvajanje agende za trajnostni razvoj do leta 2030. Vključevati bi moral določbe, ki spodbujajo spoštovanje relevantnih mednarodno dogovorjenih načel in pravil ter njihovo učinkovito izvajanje, vključno s ključnimi delovnimi standardi in temeljnimi konvencijami Mednarodne organizacije dela ter večstranskimi okoljskimi sporazumi, vključno s tistimi, ki so povezani s podnebnimi spremembami, zlasti Pariškim sporazumom, in večstranskimi pobudami za blažitev posledic podnebnih sprememb, na primer v okviru Mednarodne pomorske organizacije. Sporazum bi moral vključevati tudi zavezo pogodbenic, da bi si dosledno in odločno prizadevali za ratifikacijo ene od temeljnih konvencij Mednarodne organizacije dela: Konvencije o minimalni starosti za sklenitev delovnega razmerja (C138).

Sporazum bi moral ponovno potrditi pravico pogodbenic do urejanja na področjih dela in varstva okolja, in sicer v skladu z njunimi mednarodnimi zavezami ter s spodbujanjem visoke ravni zaščite, vključno ob upoštevanju okoljsko najustreznejših možnosti. Ponovno bi moral opozoriti na spoštovanje previdnostnega načela. Vsebovati bi moral določbe, ki preprečujejo zniževanje ravni zaščite na področju dela in varstva okolja za namene spodbujanja trgovine in neposrednih tujih naložb. To bi moralo vključevati zavezo, da pogodbenici ne bosta odstopali od nacionalne delovne in okoljske zakonodaje ali opuščali njenega izvajanja.

Sporazum bi moral spodbujati večji prispevek trgovine in neposrednih tujih naložb k trajnostnemu razvoju, vključno z obravnavanjem področij, kot so olajševanje trgovine z blagom in storitvami, ki so okolju in podnebjju prijazni, ter spodbujanjem prostovoljnih shem za zagotavljanje trajnosti in družbene odgovornosti podjetij, ob upoštevanju mednarodno priznanih instrumentov, ter spodbujanjem pogodbenic k uporabi mednarodnih praks, tudi smernic OECD in smernic za posamezne sektorje.

Sporazum bi moral prav tako vsebovati zaveze o spodbujanju trgovine z zakonito pridobljenimi in trajnostno upravljanimi naravnimi viri, zlasti v povezavi z biotsko raznovrstnostjo, favno in floro, vodnim ekosistemom, gozdarskimi proizvodi in ribištvom, ter zajeti relevantne mednarodne instrumente in prakse. Poleg tega bi moral spodbujati trgovino, naklonjeno nizkoogljičnemu in na podnebne spremembe odpornemu razvoju.

## **RESTREINT UE/EU RESTRICTED**

V okviru sporazuma bi morale biti predvidene ustrezne določbe za učinkovito izvajanje in spremljanje teh določb ter mehanizem za obravnavo morebitnih sporov med pogodbenicama in iskanje rešitev zanje, omogočena pa bi morala biti tudi udeležba civilne družbe, vključno z rednimi posvetovanji in komunikacijskimi dejavnostmi.

### **Energija in surovine**

Sporazum bi moral vključevati določbe za obravnavo vidikov energije in surovin, ki so povezani s trgovino in neposrednimi tujimi naložbami. Cilj sporazuma bi morali biti zagotavljanje odprtega, preglednega, nediskriminatornega in predvidljivega poslovnega okolja ter omejevanje protikonkurenčnih praks na tem področju, povezava med raziskovanjem in proizvodnjo ter dostop do infrastrukture. V sporazumu bi morala biti določena posebna pravila za raziskovanje, dovoljenja za raziskovanje in proizvodnjo, posebna pravila za dostop na trg, nediskriminatorna pravila za dostop tretjih strani do mrež za prenos in distribucijo ter določbe o obnovljivih virih energije. Sporazum bi moral prav tako vključevati pravila, ki podpirajo in nadalje spodbujajo trgovino in neposredne tuje naložbe v sektor obnovljive energije. Sporazum bi moral okrepiti tudi sodelovanje na zgoraj navedenih področjih. Sporazum bi moral spodbujati razvoj trajnostnega in varnega nizkoogljičnega gospodarstva, kot so naložbe v obnovljive vire energije in energetske učinkovite rešitve.

### **Preglednost predpisov**

Sporazum bi moral vsebovati določbe o:

- objavi, ki bi vključevale seznanjanje javnosti z ukrepi splošne uporabe na nediskriminatoren način in z razumnim rokom za pripombe o predlogih za ukrepe splošne uporabe;
- poizvedbah in kontaktnih točkah, vključno z mehanizmi za odgovarjanje na poizvedbe zainteresiranih strani glede predlaganih ali veljavnih ukrepov;

- upravnih postopkih v skladu z zakonodajo, ki zagotavljajo, da so informacije o delovanju ukrepov splošne uporabe na voljo zainteresiranim osebam in da se osebam, na katere postopek vpliva, omogoči razumna priložnost, da predložijo svoja stališča pred kakršno koli končno odločitvijo o upravnem ukrepu;
- ustreznih priložnostih za pregled upravnega ukrepa na področjih, zajetih s sporazumom, in za vložitev pritožbe zoper njega;
- spodbujanju kakovosti zakonodaje in dobre upravne prakse.

### **Regulativno sodelovanje**

Sporazum bi moral vključevati horizontalna pravila o regulativni usklajenosti in preglednosti za razvoj, sprejetje in izvajanje učinkovitih, stroškovno učinkovitih in združljivejših predpisov, da se spodbudi trgovina. Sporazum bi moral vključevati določbe o spodbujanju izmenjave informacij, okrepljeni uporabi dobrih regulativnih praks ter okrepljenem regulativnem sodelovanju, ob tem pa upoštevati splošna načela in cilje sporazuma, zlasti preglednost in pravico do urejanja.

V zvezi s tem ciljem bi bilo treba premisliti o vključitvi določb o prostovoljnem regulativnem sodelovanju med regulativnimi organi EU in ustreznimi enakovrednimi organi Avstralije na nekaterih posebnih področjih, ki niso zajeta v trenutnem okviru, in mehanizmih za odkrivanje morebitnih ovir, ki bi jih bilo treba obravnavati v okviru regulativnega sodelovanja.

### Institucionalne in končne določbe

Treba bi bilo vzpostaviti jasno pravno in institucionalno povezavo med sporazumom in okvirnim sporazumom. Ta bi morala zagotoviti zunanjo skladnost, zlasti v zvezi z obstojem, uporabo, začasno prekinitvijo ali prenehanjem veljavnosti zadevnih določb.

S sporazumom bi moral biti vzpostavljen poseben splošni organ za spremljanje izvajanja sporazuma. Po potrebi se lahko vzpostavijo odbori ali delovne skupine za posebna področja, ki pa morajo delovati v okviru splošnega organa.

Komisija lahko v skladu s členom 218(3) PDEU Svetu da priporočila za morebitne dodatne pogajalske smernice.

### Reševanje sporov in mediacija

Sporazum bi moral vključevati učinkovit in zavezujoč mehanizem za reševanje sporov s hitrim postopkom, zlasti za sestavo sveta in vodenje postopkov sveta. Mehanizem za reševanje sporov bi moral biti pregleden in odprt, temeljiti pa bi moral na izkušnjah, pridobljenih v okviru STO in drugih sporazumov o prosti trgovini. Vključevati bi moral določbe o posvetovanjih ter prožnih in hitrih mehanizmih mediacije.

### Splošne izjeme

Sporazum bi moral vključevati splošne izjeme, ki bi veljale za ustrezne dele sporazuma, vključno v zvezi z varnim poslovanjem, plačilno bilanco, bonitetnim nadzorom in obdavčenjem v skladu z ustreznimi členi sporazumov STO.

Verodostojni jeziki

Sporazum, ki bi moral biti enako verodostojen v vseh uradnih jezikih EU, bi moral v ta namen vključevati jezikovno klavzulo.

**Druga vprašanja**

Sporazum bi moral priznavati pomen vprašanj varstva potrošnikov in podpirati učinkovito varstvo potrošnikov.

V skladu z analizo Komisije, predhodnim posvetovanjem z Odborom za trgovinsko politiko in pogodbama EU lahko sporazum vključuje dodatne določbe v zvezi s trgovino in gospodarskimi odnosi, če se med pogajanji izrazi vzajemni interes v zvezi s tem.

DECLASSIFIED